

THOMAS GUSTAFSSONS NYHETSREVY, JUNI 2016

Splittrat parlament i Spanien efter nyval
Osäkra väljare och undersökningar
Kan nyval få spansk politik att mogna?
Baskerna går också till val
Politisk turbulens i Katalonien
Nu har tapas en egen dag
Raúl Castro förnyade sin makt
Ekonomisk öppning efter Obamas besök
Fortsatt mycket stort intresse för Kuba
Den vulkaniska kontinenten står inte still
Följ med mig till Latinamerika
Två år och över tusen prenumeranter!

Splittrat parlament i Spanien efter nyval

Den 26 juni går spanjorerna till valurnorna igen. Allt tyder på att det konservativa regeringspartiet Partido Popular blir största parti. Men Partido Popular kommer att vara långt ifrån egen majoritet i parlamentet. Fyra års tuff besparingspolitik och en rad allvarliga korruptionsskandaler inom Partido Popular gör att inget annat parti vill låta Mariano Rajoy fortsätta som premiärminister. Största skillnaden denna gång, jämfört med valet för ett halvår sedan, är att det nya vänsterpartiet Podemos har bildat en valallians med det gamla vänsterpartiet IU för att få större utväxling av sina röster då det saknas utjämningsmandat. Valkoalitionen Unidos Podemos kommer därmed förmodligen att bli näst störst i parlamentet, vilket innebär att Socialistpartiet PSOE halkar ner till tredje största parti. Fjärde största parti blir liberala Ciudadanos. Valresultatet kommer alltså att ge ett lika splittrat parlament som det senaste valet. Då slutade det med att parlamentet upplöstes. Om inte kaoset ska upprepas krävs kompromissvilja hos politikerna denna gång. Annars blir det nyval igen. I mars skrev jag en längre analys i Sydsvenskan om den besvärliga situationen som bakgrund inför valet. www.sydsvenskan.se/2016-03-31/nyval-kan-fa-spansk-politik-att-mogna

Osäkra väljare och osäkra undersökningar

Valdeltagandet kommer att bli lägre än vid det senaste valet. Andelen väljare som väntar in i det sista med att bestämma hur de ska rösta är mycket stort. Detta är förklaringen till att opinionssiffrorna är osäkra. En annan är att spanska opinionsundersökningar är politiskt styrda då massmedierna som står bakom av tradition fungerar som politiska aktörer. De sista dagarna före valet är opinionsundersökningar förbjudna för att inte påverka valet. En bra fingervisning om åt vilket håll opinionen blåser dagarna före valet går dock att få av opinionsundersökningarna som genomförs av Gabinet d'Estudis Socials i Opinió Pública i Andorra. Den publiceras i El Periòdic d'Andorra varje dag veckan före valet. Här är länken till den i Spanien olagliga valundersökningen: www.elperiodico.com/es/noticias/politica/tracking-encuesta-diaria-26j-5199497#

Kan nyvalet få spansk politik att mogna?

Jag kommer naturligtvis att bevaka valet på plats i Madrid. Det blir mitt åttonde spanska parlamentsval i rad. Journalistiskt är det mycket spännande. Allt kan hända. Troligen kommer det att bli ungefär som efter det senaste valet. Då utropade sig Mariano Rajoy som segrare och krävde sedan envist att alla andra partier skulle lägga ner sina röster så att han skulle kunna fortsätta regera. En möjlighet för Partido Popular att få fortsätta regera denna gång är förstås att Mariano Rajoy avgår efter valet och en av de två yngre kvinnliga kandidater som finns bakom honom tar över. De har inte någon koppling till korrupsionsskandalerna. Partido Popular kan då få Ciudadanos stöd. Men Ciudadanos röster kommer troligen inte heller att räcka för majoritet.

Och att få PSOE:s ledamöter att lägga ner sina röster blir svårt. Läget för att få igenom en vänsterregering är lika komplicerat. Allt pekar visserligen på att vänstern även denna gång blir större än högern i parlamentet. Men liksom förra gången är vänstern splittrad. Socialistpartiet PSOE står närmare liberala Ciudadanos än vänsterpartisterna och kommunisterna i Unidos Podemos. Det kommer därför att bli svårt för Pedro Sánchez, ledaren för Socialistpartiet PSOE, att komma överens med Pablo Iglesias, ledaren för Unidos Podemos. En tredje möjlig regering som redan försökt och misslyckats med att vinna stöd är en allians mellan PSOE och Ciudadanos. Jag har kommenterat valet i flera etermedier den senaste tiden. Senast i SVT Gomorron den 9 juni www.svt.se/gomorron-sverige. För en utförlig analys efter valet, gå till www.spanienportalen.se

Baskerna går också till val

I Baskien väntar en politiskt intensiv tid direkt efter sommaren. I höst är det dags för regionalval. Frågan som blir spännande att få svar på är hur stort stödet är för de radikala baskiska nationalisterna som numera samlas i partibildningen EH Bildu, som kan beskrivas som den politiska arvtagaren efter separatistorganisationen ETA. Strålkastaren kommer att riktas mot de radikalas ledare Arnaldo Otegi som nyligen släpptes från fängelset där han avtjänat ett långt straff för samröre med terrorism. Jag har träffat Otegi vid några tillfällen och han är även intervjuad i min bok "Spanien—En stat, flera nationer". Det blir mer om det baskiska regionalvalet i nästa nyhetsbrev.

Politiskt turbulens i Katalonien

Precis vid inledningen av sommaren bröts samarbetet mellan de katalanska separatisterna. Det radikala partiet CUP, som separatistkoalitionen Junts pel Sí måste få stöd av för att kunna behålla regeringsmakten i regionen, vägrade godkänna regionalregeringens budget. Det dröjde alltså mindre än ett halvår innan de djupa ideologiska motsättningarna ledde till att samarbetet mellan Junts pel Sí och CUP bröts. Om inget händer under sommaren kommer den katalanska regionalpresidenten Carles Puigdemont att tvingas avgå i augusti när parlamentet samlas igen och katalanerna tvingas gå till nytt regionalval. Ännu återstår två månader innan vi vet hur utvecklingen påverkar separatisternas försök att bryta sig loss från Spanien. Det blir mer om detta i nästa nyhetsbrev.

Nu har tapas en egen dag

Den 16 juni firades den Internationella tapasdagen över hela världen. Att äta tapas eller pintxos som är den baskiska benämningen på tapas är ett av livets stora nöjen. Spanska Turistbyrån har en egen hemsida om tapasdagen där man kan läsa mer om vad tapas och pintxos är samt få recept på de mest klassiska tapasrätterna. www.spain.info/sv/dia-mundial-de-la-tapa

Raúl Castro förnyade sin makt – Storebror stal showen

Kubas president Raúl Castro valdes enhälligt till partiledare för ytterligare en femårsperiod när Kubas kommunistparti PCC höll kongress i mitten av april. Det blir enligt Raúl Castro den sista perioden han sitter kvar som partiledare. Under kongressen godkände partiet formellt en fortsättning på den av Raúl Castro utstakade vägen. Den enda överraskningen under den tre dagar långa partikongressen var att Fidel Castro dök upp på scenen under avslutningsceremonin. Den 89-årige Fidel Castro fick ta emot stående ovationer. Den 26 augusti blir Fidel Castro 90 år men han finns fortfarande kvar i bakgrunden som revolutionsledare och ser till att inga avvikelser sker från revolutionen. Efter Barack Obamas besök skrev Fidel Castro en [kritisk artikel](#) för partitidningen Granma. Följ utvecklingen i Kuba på www.kubaportalen.se

Ekonomisk öppning efter Obamas Kubabesök

När USA:s president Barack Obama landade i Havanna söndagen den 20 mars var det inledningen på en ny relation mellan två tidigare fiender. Politiskt har visserligen ingen förändring skett i Kuba efter Obamas besök, men för den ekonomiska utvecklingen hade mötet stor betydelse. I Obamas följe fanns en rad nordamerikanska affärsmän som vill in i landet och göra affärer. Nya täta flygförbindelser och även en möjlighet att åka båt mellan länderna har nu öppnats. Det har blivit enklare för turister från USA att resa till Kuba. Många vill in i Kuba nu när landet öppnar sin ekonomi. Från Europa är det speciellt det spanska näringslivet som vill satsa på Kuba. Flera spanska ministrar har varit på besök i Kuba den senaste tiden med stora delegationer affärsmän i sällskap för att svara på den nordamerikanska offensiven. Jag befann mig i Kuba samtidigt som Obama och det var synnerligen intressant att höra de vanliga kubanernas åsikter om händelseutvecklingen. Många önskar snabba förändringar i Kuba, andra är rädda för snabba förändringar. På länken ligger ett inlägg där jag kommenterar besöket i början av i programmet: <https://sverigesradio.se/sida/avsnitt/692680?programid=2151>

Fortsatt mycket stort intresse för Kuba

Öppningen mellan USA och Kuba och även nya förbindelser och avtal mellan Kuba och EU har ökat intresset i Sverige för vad som sker i Kuba. Många har åkt dit den senaste tiden och många är på väg. Under de mer än 30 år jag regelbundet rest till Kuba har jag lärt mig att allt tar tid. Den största förändringen som skett de två senaste åren är faktiskt att det har börjat komma många turister till landet. Priserna ökar. Det har blivit svårt att få hotellrum och boka bord på bra krogar. I vinter kommer jag ännu en gång leda en resa till Kuba för specialresebyrån Iventus i samarbete med SvD accent. Tack vare att vi varit ute i god tid och samarbetar med en väletablerad agent på plats har vi fått rum på de klassiska hotellen och bord på de bästa restaurangerna. Kostnaderna har ökat, men det är den bästa resan som finns på svenska marknaden och därför ska allt ingå. Resan har precis släppts för bokning: <https://accent.svd.se/resor/historiska-kuba.html>

Den vulkaniska kontinenten står inte still

I Venezuela blir utvecklingen allt mer komplicerad och oroande, inflationen fortsätter att stiga och fattigdom och svält och kriminalitet ökar. Venezuelas sammanbrott drabbar också Kuba och Nicaragua som blivit vana att få billig olja från Venezuela. I Colombia har den colombianska regeringen efter freden med FARC inlett förhandlingar med den mindre gerillan ELN. Efter flera års försening kommer nu slutligen den nya utvidgade Panamakanalen att invigas den 26 juni. Krisen i Venezuela är inte den enda förklaringen men en bidragande orsak till att vänstervågen som tidigare dominerade Latinamerika mattats av. Tidigare försvann Cristina Kirschner från makten i Argentina. I Brasilien har Dilma Rousseff tvingats lämna makten och just nu råder politisk osäkerhet i Brasilien som en följd av korruption och en nedgång i konjunkturen. Samtidigt har Brasilien hamnat i nyhetsfokus med anledning av de Olympiska Spelen i Rio de Janeiro som invigs den 3 augusti. Det blir andra gången OS arrangeras i Latinamerika. 1968 var Mexiko D.F. arrangör. Utvecklingen i Latinamerika står inte stilla. Tvärtom. Men det mesta sker obemärkt i svenska medier. För den som inte kan spanska finns en bra engelsk nyhetsrapportering från Latinamerika på brittiska The Guardian: www.theguardian.com/world/americas

Följ med mig till Latinamerika

Som en del av min verksamhet som föreläsare leder jag numera ett antal utvalda resor till Latinamerika där en grupp resenärer får möjlighet att lära känna denna spännande del av världen. I januari 2015 och januari 2016 gick resan till Centralamerika. I januari 2017 finns chansen att följa med till Colombia och Ecuador. Även denna gång blir det en unik och exklusiv kunskapsresa späckad med upplevelser. En resa där vi upplever allt det bästa från Latinamerikas två mest kontrastrika länder. Att flyga i Latinamerika är inte lågpris. Men att genomföra en resa som denna på egen hand är i princip omöjligt om man inte har flera månader till förfogande. Resan heter "Kontrasternas Latinamerika—En färd genom historien" och kommer att läggas ut för bokning de närmaste dagarna. Arrangör är Iventus Travel. Mer information: www.iventustravel.se/kontrasternas-latinamerika-en-fard-genom-historien

Två år och över tusen prenumeranter

För två år sedan startade jag detta nyhetsbrev i sin nuvarande form. Från början var det ett mejlutskick jag gjorde till läsare som hade hört av sig med frågor. Men i samband med att Spanienportalen lanserades övergick det till att bli ett regelbundet nyhetsbrev. I dag två år senare har nyhetsbrevet över tusen prenumeranter. En stor del av er prenumeranter är läsare som varit i kontakt med mig eller som varit på något föredrag eller följt med på någon av mina kunskapsresor. Men det finns också många som följer nyhetsbrevet för att få veta mer om Spanien eller Kuba. Jag tackar för intresset och hoppas på fler år med fler läsare. Önskar er alla en trevlig sommar och semester.

NYHETSBRIVET SKICKAT 17 JUNI 2016